

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

**PROGRAM OBAVEZNE OBUKE POLJOPRIVREDNIH
SAVJETODAVACA ZA 2023. GODINU**

Sarajevo, februar 2023.

Na osnovu člana 19. stav (3) Zakona o poljoprivrednim savjetodavnim službama ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13 i 25/22), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi

PROGRAM OBAVEZNE OBUKE POLJOPRIVREDNIH SAVJETODAVACA ZA 2023. GODINU

I. OPĆE ODREDBE

1. Programom obavezne obuke poljoprivrednih savjetodavaca za 2023. godinu (u daljem tekstu: Program) utvrđuje se sadržaj, plan i realizacija obavezne obuke, koju u skladu sa odredbama člana 19. stav (3) Zakona o poljoprivrednim savjetodavnim službama ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13 i 25/22) (u daljem tekstu: Zakon) u svrhu permanentnog sticanja znanja, kontinuirano prolaze certifikovani poljoprivredni savjetodavci jednom u tri godine.
2. Obavezna obuka poljoprivrednih savjetodavaca (u daljem tekstu: obavezna obuka) predstavlja organizovani oblik teoretskog i stručno – praktičnog osposobljavanja poljoprivrednih savjetodavaca za sljedeće oblasti savjetodavne djelatnosti utvrđene članom 2. stav (2) Pravilnika o obuci, stručnom ispitu, certifikatu i Registru poljoprivrednih savjetodavaca ("Službene novine F BiH", broj 79/22) (u daljem tekstu: Pravilnik):
 - a) ratarstvo, povrtlarstvo, mehanizacija i ekonomika ove proizvodnje;
 - b) voćarstvo, mehanizacija i ekonomika ove proizvodnje;
 - c) vinogradarstvo, mehanizacija i ekonomika ove proizvodnje;
 - d) stočarstvo, akvakultura, mehanizacija i ekonomika ove proizvodnje;
 - e) ruralni razvoj.

II. SADRŽAJ I PLAN OBAVEZNE OBUKE

1. Obavezna obuka će sadržavati sljedeće nastavne oblasti:
 - Ekonomika poljoprivredne proizvodnje;
 - Mehanizacija poljoprivredne proizvodnje;
 - Ratarstvo;
 - Povrtlarstvo;
 - Voćarstvo;
 - Vinogradarstvo;
 - Stočarstvo;
 - Akvakultura;
 - Savjetovanje u poljoprivredi, komunikacije i socijalne vještine;
 - Ruralni razvoj.
2. Sadržaj i plan obavezne obuke za 2023. godinu za sve oblasti savjetodavne djelatnosti iz tačke 2. Poglavlja I. ovog Programa, koji sadrži: nastavne oblasti, module i teme u okviru svake nastavne oblasti i broj sati teoretske i praktične obuke za svaku nastavnu oblast dat je u Prilogu 1. koji se nalazi u prilogu ovog Programa i čini njegov sastavni dio.
3. Obavezna obuka organizuje se u trajanju od najmanje 30 školskih sati.

III. REALIZACIJA OBAVEZNE OBUKE

1. Obaveznu obuku utvrđenu ovim Programom organizuje i provodi visokoškolska ustanova i/ili stručna upravna organizacija registrovana za djelatnost obrazovanja u poljoprivredi na teritoriji Federacije BiH (u daljem tekstu: izvođač obuke), kojoj je Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva povjerilo poslove

organizacije i provođenja ovog Programa u skladu sa odredbama člana 20. stav (2) Zakona.

2. Izvođač obuke na temelju sadržaja i plana obavezne obuke iz Priloga 1. ovog Programa utvrđuje Nastavni plan obavezne obuke poljoprivrednih savjetodavaca po oblastima savjetodavne djelatnosti (u daljem tekstu: Nastavni plan), koji sadrži:., nastavne oblasti, module i teme u okviru svake nastavne oblasti, broj sati teorijske i praktične obuke, raspored izvođenja obuke (datum početka i završetka), preporučenu literaturu, metode podučavanja i oblik rada, ime i prezime predavača, rok za podnošenje zahtjeva i mjesto izvođenja obuke.
3. Izvođač obuke Nastavni plan izrađuje na Obrascu 1., koji se nalazi u Prilogu 2. ovog Programa i čini njegov sastavni dio i isti objavljuje na svojoj službenoj web stranici.
4. Zahtjev za pohađanje obuke poljoprivredni savjetodavac u skladu sa odredbama člana 18. stav (2) Pravilnika podnosi izvođaču obuke.
5. Obavezna obuka se organizuje i provodi u skladu sa odredbama Zakona, Pravilnika i ovog Programa.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

1. Nadzor nad provođenjem ovog Programa vrši Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.
2. Danom stupanja na snagu ovog Programa prestaje da važi Program obavezne godišnje obuke certificiranih savjetodavaca („Službene novine Federacije BiH“ broj 103/17).
3. Ovaj Program stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH“.

Broj: 04-2-20/7-2164-4/22
februara, 2023. godine
Sarajevo

MINISTAR

mr. sci. Šemsudin Dedić

Prilog 1.

Nastavne cjeline	Broj nastavnih sati (1 nastavni sat = 45 minuta)
Oblast savjetodavne djelatnosti: Ratarstvo, povrtlarstvo, ekonomika i mehanizacija ovih proizvodnji	
I. TEORETSKI DIO	
Nastavna oblast: Ratarstvo i povrtlarstvo	
1. Modul: Ratarstvo	
Tema: 1.1. Savremeni pristupi u proizvodnji odabranih ratarskih kultura	
Tema: 1.2. Definiranje programa ishrane odabranih ratarskih kultura	
Tema: 1.3. Ishrana i sistemi gnojidbe odabranih ratarskih kultura	
Tema: 1.4. Savremeni pristupi navodnjavanja odabranih ratarskih kultura	
Tema: 1.5. Prilagođavanje klimatskim promjena odabranih ratarskih kultura	
2. Modul: Povrtlarstvo	
2.1. Tema: Savremeni pristupi u proizvodnji odabranih povrtlarskih kultura	
2.2. Tema: Definiranje programa ishrane odabranih povrtlarskih kultura	
2.3. Tema: Ishrana i sistemi gnojidbe odabranih povrtlarskih kultura	
2.4. Tema: Savremeni pristupi navodnjavanja odabranih povrtlarskih kultura	
2.5. Tema: Prilagođavanje klimatskim promjenama odabranih povrtlarskih kultura	
3. Modul: Zaštita ratarskih i povrtlarskih kultura	
3.1. Tema: Novootkriveni štetni organizmi u BiH i njihov značaj u proizvodnji	
3.2. Tema: Upravljanje bolestima i štetočinama u skladu s ograničenjima i ukidanjem dozvola za brojne hemijske pripravke	
3.3. Tema: Toksikologija i ekotoksikologija pesticida	
3.4. Tema: Primjena bioloških pripravaka u zaštiti	
4. Modul: Ekonomika ratarske i povrtlarske proizvodnje	
4.1. Tema: Evidencija utroška proizvodnih faktora, konstrukcija analitičke kalkulacije (na primjeru proizvodnje odabranih ratarskih i povrtlarskih kultura)	

4.2. Tema: Izračun prelomne tačke pokrića, osnovni finansijski pokazatelji (na primjeru proizvodnje odabranih ratarskih i povrtlarskih kultura)	
Ukupno sati I.	25
II. PRAKTIČNI DIO (VJEŽBE)	
Nastavna oblast: Ratarstvo	
Nastavna oblast: Povrtlarstvo	
Ukupno sati II.	15
UKUPNO SATI (I.+ II.)	40
Oblast savjetodavne djelatnosti: Voćarstvo, ekonomika i mehanizacija ovih proizvodnji	
I. TEORETSKI DIO	
Nastavna oblast: Voćarstvo	
1. Modul: Voćarstvo	
1.1. Tema: Savremeni pristupi u proizvodnji odabranih voćarskih kultura	
2.1. Tema: Agroekološki zahtjevi odabranih voćarskih kultura	
2.2. Tema: Ishrana odabranih voćarskih kultura	
2.3. Tema: Savremeni pristupi navodnjavanja odabranih voćarskih kultura	
2.4. Tema: Prilagođavanje klimatskim promjena odabranih voćarskih kultura	
2. Modul: Zaštita u voćarstvu	
2.1. Tema: Novootkriveni štetni organizmi u BiH i njihov značaj u proizvodnji	
2.2. Tema: Kako i na koji način suzbijati štetne organizme u vrijeme stalnih ograničenja i ukidanja dozvola za mnoge hemijske pripravke	
2.3. Tema: Primjena bioloških pripravaka u zaštiti	
2.4. Tema: Nehemijske mjere i njihov značaj u zaštiti bilja	
3. Modul: Ekonomika voćarske proizvodnje	
3.1. Tema: Evidencija utroška proizvodnih faktora, konstrukcija analitičke kalkulacije (na primjeru proizvodnje odabranih voćarskih kultura)	
3.2. Tema: Izračun prelomne tačke pokrića, osnovni finansijski pokazatelji (na primjeru proizvodnje odabranih voćarskih kultura)	
Ukupno sati I.	25
II. PRAKTIČNI DIO (VJEŽBE)	
Nastavna oblast: Voćarstvo	
Ukupno sati II.	15
UKUPNO SATI (I. + II.)	40

Oblast savjetodavne djelatnosti: Vinogradarstvo, ekonomika i mehanizacija ovih proizvodnji	
I. TEORETSKI DIO	
Nastavna oblast: Vinogradarstvo	
1. Modul: Vinogradarstvo	
1.1. Tema: Savremeni pristupi u vinogradarskoj proizvodnji	
1.2. Tema: Agroekološki zahtjevi vinove loze	
1.3. Tema: Ishrana i sistemi gnojidbe vinove loze	
1.4. Tema: Savremeni pristupi navodnjavanja vinove loze	
1.5. Tema: Uticaj globalnog zatopljenja na klimatske uslove uzgoja vinove loze u BiH	
2. Modul: Zaštita u vinogradarstvu	
2.1. Tema: Savremeni pristup detekciji i determinaciji biljnih bolesti i štetočina u vinogradarstvu	
2.2. Tema: Sistemi prognoze pojave biljnih bolesti i štetočina u vinogradarstvu	
2.3. Tema: Kreiranje programa zaštite vinove loze	
3. Modul: Ekonomika vinogradarske proizvodnje	
3.1. Tema: Evidencija utroška proizvodnih faktora, konstrukcija analitičke kalkulacije (na primjeru proizvodnje vinove loze)	
3.2. Tema: Izračun prelomne tačke pokrića, osnovni finansijski pokazatelji (na primjeru vinove loze)	
Ukupno sati I.	25
II. PRAKTIČNI DIO (VJEŽBE)	
Nastavna oblast: Vinogradarstvo	
Ukupno sati II.	15
UKUPNO SATI (I. + II.)	40
Oblast savjetodavne djelatnosti: Stočarstvo, akvakultura, ekonomika i mehanizacija ovih proizvodnji	
I. TEORETSKI DIO	
Nastavna oblast: Stočarstvo	
1. Modul: Savremeno stočarstvo	
1.1. Tema: Savremeni uzgoj odabranih domaćih životinja	
1.2. Tema: Hranidba odabranih domaćih životinja	
2. Modul: Objekti i oprema u stočarstvu	
2.1. Tema: Propisani zahtjevi za smještaj i dobrobit u smještaju odabranih domaćih životinja	
2.2. Tema: Izgradnja objekata za uzgoj odabranih domaćih životinja	
2.3. Tema: Pametna hardverska i softverska rješenja u stočarskoj proizvodnji	

3. Modul: Savremeni uzgoj odabranih vodenih organizama	
3.1. Tema: Uzgoj i biologija odabranih vodenih organizama	
4. Modul: Ekonomika uzgoja odabranih domaćih životinja i odabranih vodenih organizama	
4.1. Tema: Evidencija utroška proizvodnih faktora, konstrukcija analitičke kalkulacije (na primjeru proizvodnje odabranih domaćih životinja i odabranih vodenih organizama)	
4.2. Tema: Izračun prelomne tačke pokrića, osnovni finansijski pokazatelji (na primjeru odabranih domaćih životinja i odabranih vodenih organizama)	
Ukupno sati I.	25
II. PRAKTIČNI DIO (VJEŽBE)	
Nastavna oblast: Stočarstvo	
Nastavna oblast: Akvakultura	
Ukupno sati II.	15
UKUPNO SATI (I. + II.)	40
Oblast savjetodavne djelatnosti: Ruralni razvoj	
I. TEORETSKI DIO	
Nastavna oblast: Ruralni razvoj	
1. Modul: Aktuelna EU politika ruralnog razvoja (ZPP 2021-2027)	
1.1. Tema: Zakonski i institucionalni okvir aktuelne politika ruralnog razvoja u EU	
1.2. Tema: Povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gazdinstava uključujući veću usmjerenost na istraživanja, tehnologiju i digitalizaciju	
1.3. Tema: Poboljšanje položaja poljoprivrednika u vrijednosnom lancu	
1.4. Tema: Promocija održivog razvoja i učinkovitog upravljanja prirodnim resursima uključujući bioraznolikost	
1.5. Tema: Doprinos ublažavanju klimatskim promjenama i prilagođavanje tim promjenama	
1.6. Tema: Podrška mladim poljoprivrednicima i novim poljoprivrednicima, učešće žena u poljoprivredi i olakšavanje održivog poslovnog razvoja u ruralnim područjima	
1.7. Tema: Jačanje socioekonomske strukture ruralnih područja	
1.8. Tema: Upoznavanje sa sistemom prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi (AKIS)	
2. Modul: Intervencija LEADER (2023-2027)	
2.1. Tema: LEADER pristup ruralnom razvoju, glavna načela LEADER pristupa i izrada lokalnih razvojnih strategija	
Ukupno sati I.	40

Obrazac 1. Nastavni plan obavezne obuke poljoprivrednih savjetodavaca

Rok za dostavu zahtjeva:

Mjesto izvođenja obuke:

Nastavne cjeline	Broj nastavnih sati (1 nastavni sat = 45 minuta)	Vrijeme početka obuke (datum) Vrijeme završetka obuke (datum)	Literatura	Metode podučavanja i oblik rada	Predavač (ime i prezime)
Oblast savjetodavne djelatnosti:					
I. TEORETSKI DIO					
Nastavna oblast:					
1. Modul:					
1.1. Tema:					
1.2. Tema					
1.3. Tema					
2. Modul					
2.1. Tema					
2.2. Tema					
2.3. Tema					
UKUPNO SATI I.					
II. PRAKTIČNI DIO					
Nastavna oblast:					
Nastavna oblast:					
UKUPNO SATI II.					
UKUPNO SATI (I. + II.)					